

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§ 1. De operum talione dicta profanorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

vt succurreret, ipse eosdem quingentos aliunde mutuò petijt: Redemptis postea plus quàm tribus millibus florenorum, exiguà summâ, mutuò petità, quid non excogitarunt illi homines calumniarum, vt nec quingentos quidem reddere cogerentur? Itaque, qui illis succurrit, pro gratiarum actione, ipse sapius censum, ac tandem summam omnem soluere debebat. Quid talem sensisse, dixisse, scripsisse putemus? Immo, quid illos ingrattissimos calumniatores meruisse? An non & nostra ætate *Nutos* esse dicamus? qui ipsos iudices cauillari, instigare, urgere precibus & minis audent, vt procedant ad damnandos innocentes? quorum causa ad cælum clamat? *Non referre beneficij gratiam, & est turpe, & apud omnes habetur.* *Ingratus est, qui beneficium accepisse se negat, quod accepit,* ait Seneca: *Ingratus est, qui dissimulat. Ingratus, qui non reddit. Ingratissimus omnium, qui oblitus est.* Quid ergo is, qui beneficium calumnijs compensat? barbarus, bellua, gehenna dignus. Certè dignus virgis, & furca, in qua *Nuto* sua fait calumnia compensata. Neque enim finem suum consecutus ad opes *Lucij*, sed ad coruos peruenit, qui ei exequias cecinerunt.

Senec. lib. 3.
de benef. c. 1.

C A P V T L I.

Non mentis tantum & sermonis, sed etiam operis iniurias suam habere talionem, è sacris litteris ostenditur.

I.

CAlumina huc vsque commemoratæ, quoniam non in verbis dumtaxat steterunt, sed iugulum quoque aliorum petentes, per iugulum authoris redierunt, appositè possunt etiam referri ad classem eorum, qui idcirco, quia mala alijs fecere, mala patiuntur. Nunc tamen ex instituto agendum est de iniurijs, quæ sicut non iam in iudicijs temerarijs, aut verbis tantum, sed etiam reipsa consistunt, ita etiam paribus poenis compensantur. Quod fieri tam sacrorum, quàm profanorum scriptorum dicta, narrataque comprobant. Quorsum enim illud Terentij? *Ne quid suo suat capiti.* Quorsum istud Plauti? *Iam captor ipse captus est.* Quorsum hoc Horatii? *Gracia capta ferum captorem cepit.* Quorsum Plato ait? *Mihi videtur, ô Socrates, maxime capi ratio, qua captabat.* Quorsum commune prouerbium? *Captantes capti sumus.* Quoties enim homines iacidunt in pediculis,

Terent. in
Phorm. Plaut
in Epidico.
Plato in The-
æteto.

bas, quas alijs struxerunt? Quoties qui dat operam, vt inuitati-
unculis alium conetur efficere temulentum, ipse reddatur ebrius?
quoties, qui finitimum molitur imperio depellere, ipse suum a-
mittit imperium? Quoties *laqueus laqueum cepit*? quoties obser-
uans alterum obseruatus est? quoties *ipse homo sibi malam rem ar-*
cessit inmento suo? quoties dolus in alterum excogitatus in caput
authoris recidit? quoties commentum aliquis in proprium exiti-
um reperit? quod Lucianus de hæredipeta scribit, qui cùm diui-
tem ex asse hæredem scripsisset, ac testamentum protulisset, quod
diuitem ad idem faciendum prouocaret, tecti ruina subitò oppres-
sus est, ac sua reliquit illi, cuius facultatibus inhiârât. Et quam-
tis à Theognide poëta dicatur,

Vincula nemo sibi cudit, charissime Cyrne.

tamen diuinæ prouidentix iustitiæq; leges considerans quispiam
iuxta vetus verbum iubet

Compedes, quas ipse fecit, ipse ut gestet faber.

Denique quoties quis suo se dicitur gladio ingulare? suo se telo, sua
malicia percutere? Apud Ouidium quædam heroidum queri-
tur.

Remiginmq; dedi, quo me fugiturum abires:

Heu patior telis vulnera facta meis!

Ita &, apud Liuium, *Sentiebat Hannibal suis se artibus peti.* Ita a-
pud Plutarchum Brasidas dux educto è corpore telo, traditur
eodem confodisse eum, qui miserat. Et Marius vnus è triginta
tyrannis, à milite quodam interemptus narratur Trebellio Pol-
lione, qui adoriens dixerit: *Hic est gladius, quem ipse fecisti:* nam
Marius, ante imperium, faber ferrarius fuerat, & eius militis
operâ in fabili officina vsus.

Similes loquendi modos è diuinis litteris supra enumeravi.
mus, quibus hîc addenda sunt illa: *Va qui pradaris, nonnè & ipse*
pradaberis? va qui spernis, nonnè & ipse spernèris? Væ tibi Senna-
cherib, qui depopularis Iudæam, nam vicissim præda eris Iudæis;
væ tibi, qui victorijs insolens spernis & Iudæos, & Deum Iudæo-
rum, nam & ipsi spernent & contemnent te, cùm tua castra per
Angelum subitò cædentur. Quod & alijs postea Ecclesiæ hostibus
ac tyrannis contigit. Nam Nero, qui Petrum & Paulum spreuit,

Cccc 3 qui

Plaut. in Am-
phitr.

Liui. lib. 2. de
secundo bel-
lo Puaico.

II.

Supra cap. 45
II. 33. 1.